

Κρήτη, Χειμερινός Τουρισμός & η ανάσχεση στην Πανδημία & τον Υπέρ-Τουρισμό!!

του Δρ. Κυριάκου Γ. Κώτσογλου

Κυριάκος Γ. Κώτσογλου,
Μηχανικός Παραγωγής & Διοίκησης, MSc, PhD,
Εντεταλμένος Σύμβουλος Τουρισμού
& Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
της Περιφέρειας Κρήτης,
Γενικός Διευθυντής
της Caldera Group of Hotels

Την ώρα που γράφονταν αυτές οι γραμμές, ο τουριστικός – και όχι μόνον – κόσμος, ξεκινώντας μια νέα ημερολογιακή χρονιά και όχι πολύ μακριά από την έναρξη της νέας σεζόν, βλέπει θετικά και αρνητικά μπροστά της, μια μεταφορά του «όλα στον πάγκο του χασάπη». Μ' αυτά τα θετικά και τα αρνητικά ή αντίστροφα, όπως το βλέπει κανείς θα παλέψουμε κι αυτή τη χρονιά, κι αυτή τη σεζόν, μέχρι ν' αποκτήσουμε στρατηγική, βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη, τόσο σε Περιφερειακό όσο και Εθνικό επίπεδο, που θα βάλει το τραίνο σε ράγες, αντί να παλεύουμε κάθε φορά με τις προκλήσεις όσο κι αν αυτές είναι απρόβλεπτες όπως αυτή η Πανδημία.

Το είπαμε κι εμείς, ως Κρήτη, ως Περιφέρεια, ως στελέχη, ότι δεν είναι εύκολο να χαράξεις τουριστική στρατηγική όταν τα τρία τελευταία χρόνια έχουν απασχολήσει μεγάλο μέρος της φαιάς ουσίας σου έννοιες όπως, χρεωκοπία μεγάλων Tour Operator, μεταναστευτικό ζήτημα, Covid-19, αλλά και «Δέλτα» και «Όμικρον» και κλιματική αλλαγή και αειφορία, όμως από την άλλη πλευρά, αν περιμένεις μόνο, δεν θα κάνεις τίποτα άλλο από το να περιμένεις τις εξελίξεις να σε καθορίζουν. Έτσι, μέσα από τα θετικά και τα αρνητικά θα πρέπει να βρούμε λύσεις γι αυτά που ήρθαν κι αυτά που θα έρθουν, σε μια ακόμα προσπάθεια να προβλέψουμε αντί να καταστέλλουμε άλλη μια φορά.

Η Κρήτη, χιλιοειπωμένο πια, μετά από δυο χρόνια καταστροφικής Πανδημίας, δυνάμωσε το brand

name της, ως και ασφαλής, εκτός από υπέροχος προορισμός, «επιστρέφοντας» στη 2η σεζόν, στις παρυφές του 70% του 2019, μιας σεζόν που ελπίζουμε σύντομα, ακόμα και φέτος πρώτα ο Θεός, να πάψει να είναι έτος αναφοράς. Μια κάτι παραπάνω από θετική αχτίδα, που όμως γκριζάρει από την «Ο» και το μαύρο ρεκόρ των 50.000 κρουσμάτων, την κόντρα εμβολιαστικού και αντιεμβολιαστικού ρεύματος, ενός εμφυλίου απόψεων, συχνά χωρίς ουσία, συχνά με εμπάθεια και υπερβολή, «όλα στον πάγκο του χασάπη», μιας ανάλυσης θετικών και αρνητικών, που **δεν τελειώνει**.

Μπορεί η «Όμικρον», που ευτυχώς ακόμα δεν έχει «κερδίσει» το πρώτο διασωληνωμένο κρούσμα της να δείχνει στον Κορωνοϊό τον «δρόμο» για την ενδημικότητα, αλλά η κατά 35% αύξηση των νοσηλειών πιέζει το σύστημα υγείας ένα παραπάνω και οδήγησε και την υπεραπλουστευμένη Ελλάδα να ζητάει PCR ή Rapid Test για την είσοδο στη χώρα, γεγονός που ακυρώνει σε δραματικό επίπεδο τα Ευρωπαϊκά και Ελληνικά χειμερινά ταξίδια, που μεταθέτει την κορύφωση του 5ου – έχω χάσει το λογαριασμό – κύματος στα τέλη του Ιανουαρίου, πράγμα που ήδη «παγώνει», σε ένα ήπιο μέχρι στιγμής χειμώνα τις κρατήσεις, **που μεταθέτει τη σεζόν, ελπίζουμε όχι πολύ βαθιά**.

Την ίδια ώρα που η Ελλάδα και η Κρήτη φιγουράρει στην πρώτη πεντάδα των προτιμήσεων των μεγαλύτερων αγορών του κόσμου, την ίδια ώρα ακυρώθηκαν όλες οι μεγάλες τουριστικές εκθέσεις

του Ιανουαρίου και ειδικά εκείνες που έχουν ενδιαφέρον για την Κρήτη, του **Όσλο**, της **Ουτρέχτης**, της **Στουτγάρδης**, του **Ελσίνκι**, ενώ τη σκυτάλη παίρνουν το Φεβρουάριο οι **Βρυξέλλες** που μετατέθηκαν για τον Μάρτιο, ενώ ακόμα δεν έχουν ενημερώσει το **Τελ Αβίβ** και οι **Βαλκανικές σε Βελιγράδι και Βουκουρέστι**, εκθέσεις που παραδοσιακά η Ελλάδα πρωτοστατεί, ενώ ακυρώθηκε και το **Βερολίνο** και η **ITB**, η **μεγαλύτερη έκθεση του κόσμου. Θετικά και αρνητικά!**

Και ενώ μετά από (5) παραγράφους συν και πλην, σίγουρα θα αναρωτιέται κανείς «τι μέλλει γεννάσθε» εμείς δεν θα αρνηθούμε μια πρόβλεψη για τη χρονιά. Θα κινηθούμε σε μια ακόμα ενδιάμεση χρονιά, βελτιώνοντας το 2021 αλλά απέχοντας από το 2019, μοιράζοντας για μια ακόμα φορά την απόσταση, χωρίς να τη μηδενίζουμε όπως όλοι θα θέλαμε, αλλά κάνοντας ένα ακόμα βήμα προς την ανάκαμψη, βλέπε 2019 και ακόμα παραπέρα. Το που θα καθίσει η μπίλια δεν το ξέρει κανείς, κάτω από το 80% ή πάνω από αυτό, εδώ έχει συμμετοχή και η εθνική ευθύνη αλλά πολύ περισσότερο η ατομική, οι «**λεβεντοκόπανοι**» που τόσο εύστοχα είπε, ο γνωστός πια, **Διευθυντής ΜΕΘ**.

Για να το κάνουμε πιο λιανό, εμείς οι άνθρωποι του Τουρισμού λέμε ότι κάθε χειμώνα πρέπει να στέλνουμε στον πελάτη μας, μια ευχή, μια εικόνα του τι θα κάνουμε φέτος, στο ξενοδοχείο, στο κατάλυμα, στο εστιατόριό μας, στο Δήμο μας, στην Περιφέρειά μας, στη Χώρα μας. Ένα θετικό μήνυ-

μα, που θα του δημιουργήσει την «εικόνα» που θέλουμε για να έρθει και πάλι να μας τιμήσει για να του παρέχουμε τη φιλοξενία μας. Τι καλύτερη εικόνα θα μπορούσαμε να στείλουμε από το να έχουμε τα μεγαλύτερα εμβολιαστικά ποσοστά, τη μέγιστη συναίνεση, μεταξύ του «εμβολιαστείτε» και «να μη σώσουν», εδώ, οι «**λεβεντοκόπανοι**» γκριζάρουν λίγο το παρόν και το μέλλον μας.

Και ενώ τα ξενοδοχεία πόλης και τα καταλύματα των χειμερινών προορισμών «επέστρεψαν», μετά τα Φώτα, σε μονοψήφια ποσοστά πληρότητας η Κρητική φύση είναι στα κορυφαία της, μια «κούκλα» πραγματικά, με δυσκολία μπορώ να διαλέξω ανάμεσα στα στιγμιότυπα που μας χαρίζει απλόχερα. Και κάπου εδώ θα αναρωτηθούμε για μια ακόμα φορά, γιατί την αφήνουμε – κατ' ουσία – να πάει χαμένη αυτή η ομορφιά ή αντίστροφα πως πρέπει να αναπροσδιορίσουμε το στόχο μας τουριστικά, να τον διευρύνουμε, να τον κάνουμε πιο πλήρη και να εντάξουμε το χειμερινό τουρισμό στην παλέτα μας, όχι μόνο γιατί την ομορφαίνει, αλλά γιατί βελτιώνει και τ' αρνητικά μας.

Χειμερινός τουρισμός λοιπόν, όχι με την έννοια να ξεχουθούμε όλοι μόλις χιονίσει στον Ομαλό ή τ' Ασκύφου, στ' Ανώγεια ή τα Ζωνιανά, στα Αστερούσια ή το Γιούχτα, στο Οροπέδιο του Λασιθίου ή το Γεωπάρκο του, αλλά με μια στρατηγική επιλογή, να προωθήσουμε, να διαφημίσουμε, να ενισχύσουμε, να στηρίξουμε τον ορεινό όγκο μας και μέσα απ' αυτόν την ενδοχώρα της Κρήτης, να πλαισιώσου-

με τα Χριστούγεννα και τις γιορτές με χειμερινές, αθλητικές, πολιτιστικές, περιηγητικές, θεματικές διοργανώσεις, events που θα κάνουν πασίγνωστη την Κρήτη και για άλλα πράγματα εκτός από την ούτως ή άλλως υπέροχη ακτογραμμή της. Δεν είναι τυχαίο ότι ο Pashley, ο πιο διάσημος περιηγητής, όταν έφτανε στην Κρήτη, το πρώτο πράγμα που θαύμασε, **ήταν η θέα των Λευκών Όρεων!!!**

Όλη ο ορεινή Κρήτη είναι υπέροχη, αλλά πρόσφατα, ο Ψηλορείτης και οι πλαγιές του, εκτός από μνημείο της άυλης κληρονομιάς της Ουνέσκο, ψηφίστηκε και στις 100 καλύτερες πλαγιές του κόσμου!! Δεν ξέρω από τα στοιχεία μας, αν έχουμε ξενοδοχείο μέσα στα 100 καλύτερα του κόσμου, αλλά έχουμε πλέον πλαγιά στις 100 καλύτερες του κόσμου! Και πέρα από την υπέροχη συλλογικότητα που ασχολείται με τον χειμερινό τουρισμό, είναι θέμα όλων μας να ενισχύσουμε αυτή την προσπάθεια, μπορεί αυτή η διάσταση να μην είναι για όλους όπως η γαστρονομία και η Κρητική Διατροφή

– όπου έχουμε πλέον και εστιατόριο μέσα στα 16 πρώτα του κόσμου – αλλά έχει φανατικούς οπαδούς, μπορεί να αποκτήσει κι άλλους, μπορεί να συνδυαστεί υπέροχα και με άλλες θεματικές.

Για να αποσαφηνίσουμε και πλήρως τη θέση μας, δεν έχουμε κάτι σε σχέση με την άναρχη έξοδο προς τα ορεινά όταν χιονίσει, αλλά σίγουρα έχουμε με την «περιπέτεια», ξεχυνόμαστε με τις αμαξάρες μας χωρίς αλυσίδες όσο ακόμα είναι τα μηχανήματα της Περιφέρειας και του Δήμου στο δρόμο και καθαρίζουν, κολλάει σε μια αναστροφή ένας νέος οδηγός, μπλοκάρεται μια ουρά 200 αυτοκινήτων, φτάνουμε στο εστιατόριο κατά τις 4, δεν έχει μείνει ούτε λάχανο τριμμένο, για να επιστρέψουμε με μια «Ο» το βραδάκι και να υποσχεθούμε όλοι ότι δεν θα το ξανακάνουμε εκτός αν ξαναβρεθούμε στην Αράχοβα ή την Ελάτη, όπου τις δύσκολες μέρες κάτι αντίστοιχο γίνεται.

Όλοι έχουν ανάγκη να δουλέψουν, αλλά η εμπειρία οφείλει να ξεπερνάει τις προσδοκίες και

αυτό είναι το πιο δύσκολο σημείο, τόσο δύσκολο που μπορεί εύκολα να δημιουργήσει το αντίθετο από το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Είναι βέβαιο ότι και φέτος, αλλά και επόμενα χρόνια ο επισκέπτης της Κρήτης θα «ψάξει», εκτός από την πολύβουη, πολύκοσμη και κοσμοπολίτισσα, την απομονωμένη Κρήτη και σε αυτήν την επιθυμία η «Χειμερινή Φορεσιά» της Κρήτης είναι μια απίστευτα σιωπηρή και ηχηρή απάντηση στην πρόσκληση για εξαιρετική εμπειρία αλλά και στην ανάσχεση του υπερ-τουρισμού, μιας διάστασης που μπορεί τώρα να είναι μέχρι και ζητούμενο, αλλά που στο μέλλον περισσότερο κακό παρά καλό θα δημιουργήσει και καλό είναι να μας απασχολήσει από τώρα.

Πάνω από το 60% των επισκεπτών συμφωνούν πλέον ότι οι διακοπές τους πρέπει να είναι αειφόρες, ενώ πάνω από το 80% δηλώνει ότι η Πανδημία αύξησε την ανάγκη του για αειφορία. Δεν ξέρω πόσοι είναι αυτοί που δεν θα ταξιδέ-

ψουν με Αεροπλάνο εν τέλει, εύχομαι είναι η αλήθεια να είναι ελάχιστοι, αλλά η Χειμερινή Κρήτη, η ορεινή περιήγηση, η ορειβασία και το ορειβατικό σκι, θα είναι «εδώ» για να εμπλουτίσει την έτσι κι αλλιώς υπέροχη παλέτα της, αλλά και για να ανασχέσει τον υπερ-τουρισμό, δημιουργώντας ισορροπία και μες απ' αυτήν **αειφορία**.

Τελειώνοντας, διατρανώνοντας μια ακόμα φορά ότι η Κρήτη δε μπορεί να χάσει καμιά από τις πλευρές που ο Θεός και η φύση της χάρισε και ως τέτοια πρέπει να την παραδώσουμε στα παιδιά μας από τα οποία την έχουμε δανειστεί, μια φράση του Γάλλου Νομπελίστα **André Paul Guillaume Gide (1869 – 1951)** που τόσο σοφά είπε σε μας και εμείς πρέπει να το σκεφτούμε, πολύ σοβαρά, προσωπικά, τοπικά, εθνικά και Κρητικά! **«Δεν ανακαλύπτει κάποιος νέους τόπους, αν δε λάβει πολύ σοβαρά υπόψη του, ότι πρέπει να χάσει την όψη της ακτής πολύ καιρό!!».**

Φωτογραφία Αρχείου Περιφέρειας Κρήτης